

Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ: Ανακοινωθέν για το Πέτρειο Δόγμα.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

Άκτῆ Θεμιστοκλέους 190, 185 39 ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, Τηλ. +30 210 4514833, Fax
+30 210 4518476, Email: impireos@hotmail.com

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 20ῃ Σεπτεμβρίου 2019.

**Δέν ὑπῆρξε ἰδρυτής τῆς Ἐκκλησίας τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὁ
Πρωτοκορυφαῖος Ἀπόστολος Πέτρος καί εἶναι κίβδηλο τό «Πέτρειο»
δόγμα τοῦ Παπισμοῦ**

Μέ ἀφορμή τήν πρόσφατη γνωστοποίηση ἀπό τό Βατικανό καί τόν διακατέχοντα ἀντικανονικῶς τό πάλαι ποτέ περίπυστο Πατριαρχεῖο τῆς Δύσεως «Πάπα Φραγκῖσκο» τῆς συνοδευτικῆς ἐπιστολῆς του πρὸς τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως-Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαῖο διὰ τὰ «δωρηθέντα» καί φερόμενα ὡς ἀποτμήματα Λειψάνων τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καί Πρωτοκορυφαίου Πέτρου ἐπισημαίνομε τό εἰς τό πόνημα μας «Αἱ Αἰρέσεις τοῦ Παπισμοῦ», Ἀθήνα 2009, σχετικό κεφάλαιο (https://imp.gr/wpcontent/uploads/2019/04/002_oi_aireseis_tou_papismou.pdf) πού καταδεικνύει τήν σαθρότητα

τῶν ἰσχυρισμῶν ὅτι ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετέβη στήν παλαιά Ρώμη καί ἵδρυσε τήν ἐκεῖ Ἐκκλησία καί ὅτι δῆθεν ἐκεῖ μαρτύρησε καί ὅτι τοιουτοτρόπως θεμελίωσε τό «Πέτρειο» δόγμα καί τήν ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας ἐξουσία τοῦ Ἐπισκόπου τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Ἡ δωρεά τῶν φερομένων ὡς ἀποτμημάτων τῶν λειψάνων τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ὑποκρύπτει μία ἀκόμη προσπάθεια θεμελιώσεως τοῦ «Πετρείου» δόγματος πού κατά καιρούς ἐπεδιώχθη νά θεμελιωθεῖ στά γνωστά πλαστογραφημένα κείμενα τῆς ψευδοκωνσταντίνειας δωρεᾶς, τῆς ψευδοπιπίνειας δωρεᾶς, τῶν ψευδοἰσιδωρείων διατάξεων καί τῶν ψευδοκλημεντίων.

«... Ἀπεδείξαμεν διά τῆς ἐρμηνείας ὄλων τῶν σχετικῶν πρὸς τό ἡμέτερο ἐπίμαχον θέμα χωρίων τῆς Γραφῆς ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδέν «πρωτεῖον» διοικήσεως ἢ ἐξουσίας ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων καί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἔλαβε παρά τοῦ Κυρίου (κατά τήν σύμφωνον περί τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν χωρίων τούτων γνώμην τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας), ὥστε νά δύναται νά μεταδώσῃ τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς οἰονδήποτε πνευματικόν διάδοχόν του (καίτοι οἱ ἀπόστολοι δέν εἶχον προσωπικούς πνευματικούς διαδόχους, ὡς ἰδρυταί πολλῶν Ἐκκλησιῶν). Ἀπεδείξαμεν ὡσαύτως ὅτι ἐν τῇ συνοδικῇ διοικήσει τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἣν ἀπετέλεσαν **ἰσοτίμως** οἱ δώδεκα ἀπόστολοι (μετά τήν συνοδικήν καί πάλιν ἐκλογήν τοῦ Μαθθίου) εἶχε μὲν ὁ ἀπ. Πέτρος τιμητικὴν τινα διάκρισιν, εἰσηγούμενος τά ὑπὸ συζήτησιν θέματα ἢ ὁμιλῶν πρῶτος, δέν εἶχεν ὅμως οὔτε τήν ἡγεσίαν τῆς διοικήσεως, οὔτε τήν τιμητικὴν αὐτῆς ἀπλῶς προεδρίαν, διότι καί ταύτην κατεῖχεν ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος. Θά παραθέσωμεν δέ τώρα συνοπτικῶς τὰς σαφεῖς ὡσαύτως μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καί τῆς ἱστορίας, ἐξ ὧν πλήρως, καί καθ' ἡμᾶς, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὔτε ἰδρυτὴς ὑπῆρξε τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, οὔτε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐμαρτύρησε· οὔτε κἂν μετέβη εἰς αὐτήν.

Μεταξύ τῶν μαρτυριῶν τούτων, αἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἐκτενέστερον ἀναπτύσσονται ἐν τῇ περισπουδάστῳ ἱστορικῇ μελέτῃ τοῦ ἀγίου Νεκταρίου περί τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος, σελ. 12-40¹, θά προτάξωμεν καί ἡμεῖς τήν Α' καθολ. ἐπιστολήν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου «πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς παρεπιδήμους διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καπαδοκίας, Ἀσίας, καί Βιθυνίας...», γραφεῖσαν περί τό 62 μ.Χ.. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, καίτοι εἶναι καθολικὴ, ἀποσιωπᾶται τό ὄνομα τῆς Ρώμης, ἢ διότι ἐγράφη αὕτη ἐκ Ρώμης, ἢ διότι μέχρι τῆς γραφῆς τῆς δέν ἐδίδαξεν οὗτος ἐν αὐτῇ. Ἡ πρώτη ὅμως ἐκδοχὴ ἀποκλείεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς, ἐφόσον

αναφέρεται ρητῶς ἐν αὐτῇ ὅτι ἐγράφη ἐν Βαβυλῶνι, πρόκειται δέ προφανῶς περί τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Βαβυλῶνος (ἐφόσον κατά τὰς σαφεῖς μαρτυρίας τῆς Ἱστορίας ἀποκλείεται ἡ ἀρχαία) πρὸς νότον τῆς Ἡλιουπόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε καὶ μεγάλη Ἰουδαϊκὴ κοινότης καὶ ναὸς Ἰουδαϊκός, ἐν ᾧ καὶ ὁ τάφος τοῦ προφήτου Ἰερεμίου σωζόμενος. Καὶ τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ἀξιώσεως τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Χριστιανῶν ὅτι ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας εἶναι ὁ ἀπ. Πέτρος, ὅστις ἐνεπι-στεύθη τὴν Ἐκκλησίαν τῷ ἀκολουθῶν του Εὐαγγελιστῆ Μάρκῳ. Συνάγεται ὅθεν ἐκ τουτων ὅτι μέχρι τῆς συγγραφῆς τῆς Α΄ καθολ. ἐπιστολῆς του, ἦτοι μέχρι τοῦ 62 περίπου μ.Χ., ὁ ἀπόστολος Πέτρος δὲν εἶχε μεταβῆ εἰς Ρώμην ².

Ὅτι δέ καὶ μετὰ τὴν συγγραφὴν τῆς πρώτης ἐπιστολῆς του δὲν μετέβη ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην μαρτυρεῖ ἡ δευτέρα καθολικὴ ἐπιστολὴ του, ἐφόσον μάλιστα αὕτη ἐγράφη προφανῶς διὰ τοὺς ἐξ ἔθνῶν χριστιανούς, ἐνῶ ἡ πρώτη ἐγράφη διὰ τοὺς ἐξ Ἑβραίων. Διότι καὶ ἐν αὐτῇ οὐδόλως ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τῆς Ρώμης. Καὶ τέλος, ὅτι καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του δὲν μετέβη ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην, βεβαιοῦται ἐκ τῆς Β΄ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἐν ἧ ῥητῶς οὗτος γράφει: (Δ΄ 16-17) «...ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογία οὐδεὶς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες μέ ἐγκατέλιπον· ὁ δὲ Κύριος μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῆ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη». Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ ἀποστόλου Παύλου, γραφείσης περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του, βεβαιοῦται σαφῶς, ὅτι κατὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ὁ ἀπόστολος Πέτρος δὲν ἦτο ἐν Ρώμῃ, ἄλλως ὁ ἀπόστολος Παῦλος θά ἐμνημόνευεν αὐτοῦ ἀναγκαίως. Ἀποδεικνύεται ὅμως προσέτι, ὅτι καὶ πρό τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης οὐδόλως εἶχε μεταβῆ ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νά γράψῃ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι «καὶ ἐν Ρώμῃ δι' αὐτοῦ ἐπληροφορήθησαν καὶ ἤκουσαν τὸ κήρυγμα τὰ ἔθνη», ἐάν προηγουμένως ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε διδάξει ἐκεῖ.

Ὅταν εἰς τὰς μαρτυρίας ταύτας τῆς Γραφῆς προστεθῶσι τὰ ἐν ταῖς Πράξεσι (ΚΗ΄ 14-31) ἀναφερόμενα περὶ τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἅτινα ἀναπτύσσομεν ἐν τῇ συνεχείᾳ, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν πρὸς Ρωμ. ἐπιστολὴν του, συνάγεται τὸ ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα ὅτι πρό τῆς εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀλλὰ καὶ πρό τῆς συγγραφῆς τῆς Β΄ πρὸς Τιμόθ. ἐπιστολῆς του, ὁ ἀπόστολος Πέτρος δὲν μετέβη εἰς Ρώμην. Ἀποκλείεται ὅμως ὡσαύτως τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ἐκεῖ μεταβάσεώς του καὶ μετὰ τὴν συγ-

γραφὴν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, γραφείσης, ὡς προείπομεν, ἐν Ρώμῃ ὀλίγον χρόνον πρό τοῦ θανάτου τοῦ ἀποστόλου Παύλου³, διότι καί λόγος πλέον δέν ὑπῆρχεν, ἐφόσον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, ἰδρυθεῖσα ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἠρίθμει ἤδη πλῆθος μαρτύρων, ἀλλά καί χρόνος ὁμοίως, λόγω τοῦ ὅτι μετ' **ὀλίγον ἐκινήθη** ὁ ἐπί Νέρωνος μέγας διωγμός, καθ' ὃν πιθανῶς ἐμαρτύρησαν ἀμφοτέρω οἱ ἀπόστολοι, οὐχί ὅμως ἐν Ρώμῃ. Διότι καί περί τούτου οὐδεμία σοβαρά ἱστορική μαρτυρία ὑπάρχει. Πᾶσαι αἱ σχετικαί τοιαῦται, ὡς θά ἀποδειχθῇ ἐν τοῖς ἐπομένοις, ἐστηρίχθησαν **καλῆ τῆ πίστει** ἐπί τῆς ἀρχαίας παραδόσεως, αὕτη ὅμως ἐβασίσθη ἐπί ἀποκρύφων βιβλίων καί ἀναληθῶν πηγῶν. Πλήν τούτου, ἀναμφισβήτητοι ἱστορικαί μαρτυρίαί βεβαιοῦσι τά ἐναντία. Μεταξύ δέ τῶν μαρτυριῶν τούτων ἡ τοῦ ἀγίου Κλήμεντος Ρώμης (88-97 μ.Χ.) ἔχει ὡς ἑξῆς:

«...Ἄλλ' ἵνα τῶν ἀρχαίων ὑποδειγμάτων παυσώμεθα, ἔλθωμεν ἐπί τοὺς ἔγγιστα γενομένους ἀθλητάς. Λάβωμεν τῆς γενεᾶς ἡμῶν τά γενναῖα ὑποδείγματα. Διά ζῆλον καί φθόνον οἱ μέγιστοι καί δικαιοτάτοι **στυλοὶ**⁴ ἐδιώχθησαν καί ἕως θανάτου ἤλθον. Λάβωμεν πρό ὀφθαλμῶν ἡμῶν τοὺς πρώτους ἀποστόλους. Πέτρος διά ζῆλον ἄδικον οὐχ ἓνα οὐδέ δύο, ἀλλά πλείονας ὑπήνεγκε πόνους καί οὕτω μαρτυρήσας ἐπορεύθη εἰς τόν ὀφειλόμενον τόπον δόξης. Διά ζῆλον καί ὁ Παῦλος ὑπομονῆς βραβεῖον ὑπέσχε, ἐπτά δεσμά φορέσας, φυγαδευθεῖς, λιθασθεῖς. Κήρυξ γενόμενος ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ **καί τῇ Δύσει**, τό γενναῖον τῆς πίστεως κλέος ἔλαβε δικαιοσύνην διδάξας ὅλον τόν Κόσμον καί ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθὼν καί μαρτυρήσας ἐπί τῶν ἡγουμένων, οὕτως ἀπηλλάγη τοῦ Κόσμου».

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ ἀγίου πατρός συνάγεται τό βέβαιον συμπέρασμα ὅτι ἀμφοτέρω οἱ κορυφαῖοι δέν ἀπέθανον ἐν Ρώμῃ, ἀλλως οὗτος θά ἐποιεῖτο τούτου μνεῖαν ὅτι δέν ἀπέθανον ὡσαύτως διά τήν κατηγορίαν τοῦ ἐμπρησμοῦ τῆς Ρώμης..., ἀλλ' ἔνεκα ζήλου καί φθόνου· καί τέλος, ὅτι μόνον ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐγένετο κήρυξ ἐν τῇ Δύσει, «ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθὼν». Βεβαιοῦται δηλ. προσέτι ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος μετέβη καί εἰς Ἰσπανίαν (ἥτις ἀποτελεῖ τό τέρμα τῆς Δύσεως), ὡς ἔγραφε ἐν τῇ πρὸς Ρωμ. ἐπιστολῇ (ΙΕ΄ 23-24): «... ἐπιποθίαν δέ ἔχων ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπό πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐάν πορεύομαι εἰς τήν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω γάρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καί ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ...».

Καί ὅτι προφανῶς ἐμαρτύρησεν ἐκεῖ, «...ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως, καί κατά τόν Ἅγιον Κλήμεντα, ἐλθών» ⁵.

Ἀσχέτως ὅμως τοῦ τόπου καί τοῦ χρόνου τοῦ θανάτου τῶν «κορυφαίων», ἡ σοβαρωτέρα καθ' ἡμᾶς μαρτυρία τῆς πρό τοῦ ἀποστόλου Παύλου μή μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου εἰς Ρώμην καί συνεπῶς τῆς μή ιδρύσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ὑπ' αὐτοῦ ἐξάγεται ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τῆς πρό Ρωμαίους ἐπιστολῆς, μεθ' ὧσων ἀναφέρονται ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστόλων (ΚΗ' 14-31) περί τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Οἱ ἐν Ρώμῃ Χριστιανοί (πρός τούς ὁποίους ἐγράφη ἡ πρός Ρωμαίους ἐπιστολή) προήρχοντο προφανῶς ἐξ ἐθνικῶν ἐκ Συρίας, Μακεδονίας καί Ἑλλάδος, μαθητευσάντων προηγουμένως παρά τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ, προφανῶς δέ καί τινων Ἰουδαίων, ἐκ τῆς ἐν Ρώμῃ πολυαρίθμου τότε Ἰουδαϊκῆς κοινότητος. Χωρίς νά ἀποτελῶσιν οὔτοι ὠργανωμένην Ἐκκλησίαν, συνήρχοντο προφανῶς καί ἐδιδάσκοντο εἰς διαφόρους οἴκους, ὡς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀκύλα καί τῆς Πρισκίλλης (Ρωμ. ΙΣΤ' 3-4) ⁶. Ταῦτα συνάγονται ἐκ τῶν ἐν κεφ. Α' 6 καί 15, τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀναφερομένων (ἐνθα ὁ ἀπόστολος τονίζει ὅτι εἶναι «ἀπόστολος ἐθνῶν» καί... «εἶναι πρόθυμος νά εὐαγγελισθῆ καί τοῖς ἐν Ρώμῃ...»), ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν κεφ. ΙΑ' 13 τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς «...ὁμῖν γάρ λέγω τοῖς ἔθνεσι...».

Γράφων λοιπόν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐκ Κορίνθου, κατά τό 58 μ.Χ. ⁷, πρὸς τούς χριστιανούς τῆς Ρώμης τονίζει: «...ᾧστε με ἀπό Ἱερουσαλήμ καί κύκλῳ μέχρις Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκένοι τό Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δέ **φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μή ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ**» (Ρωμ. ΙΕ' 19-20) Καί προσθέτει: «...Διό καί ἐνεκοπτόμην τά πολλά τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς... ἐπιποθίαν δέ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπό πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐάν πορεύωμαι εἰς τήν Σπανίαν ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς» (Ρωμ. ΙΕ' 22-24). Μήπως καί μόνον ταῦτα δέν εἶναι ἰκανή μαρτυρία ὅτι γράφων ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς τούς χριστιανούς τῆς Ρώμης, ἐγνώριζε καλῶς ὅτι πρό αὐτοῦ «**παρ' ἄλλου δέν ὠνομάσθη εἰς αὐτούς Χριστός**» καί ὅτι, «**οὐδεὶς ἄλλος πρό αὐτοῦ θεμέλιον παρ' αὐτοῖς τέθεικε**», διό καί φιλοτιμούμενος εἶχεν ἐπιποθίαν νά τούς ἐπισκεφθῆ;

Δέν εἶχε συνεπῶς ὁ ἀπόστολος Πέτρος μεταβῆ εἰς Ρώμην πρό τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἥτοι πρό τοῦ 58 μ.Χ. Μήπως ὅμως μετέβη κατά τό ἀπό τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς καί μέχρι τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου μεσολαβῆσαν διετές

περίπου χρονικόν διάστημα; Καθ' ἡμᾶς καί μόνον τά ἐν ταῖς Πράξεσι (ΚΗ' 14-31) ἀναφερόμενα περί τῆς εἰς Ρώμην πρώτης μεταβάσεως καί τῆς ἐκεῖ ἐπί διετίαν παραμονῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀποκλείουσι τοῦτο ἀπολύτως. Ἔχουσι δέ ταῦτα ἐν συνόψει ὡς ἐξῆς:

Τόν ἀπόστολον Παῦλον καί τούς μετ' αὐτοῦ ὑποδέχονται, «ἐξεληθόντες μέχρις Ἀππίου φόρου...» (Πράξ. ΚΗ' 15), οἱ ἐν Ρώμῃ χριστιανοί ἀδελφοί, γνωστοί, προφανῶς, κατά τά προεκτεθέντα, τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ, ἐξ οὗ καί οὗτος ἰδὼν αὐτούς «ἔλαβε θάρσος»· ἀλλ' ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τούτοις δέν ὑπάρχει προδήλως «ἐπίσκοπος» τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας ἢ πρεσβύτερος, ἄλλως θά ἐγίνετο αὐτοῦ εἰδική μνεία, ὡς ἐγένετο διά τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου (Πράξ. ΚΗ' 17 ἐξ.).

Λαβῶν ἀκολούθως ἄδειαν ὁ ἀπόστολος Παῦλος νά μείνη «ἐν ἰδίῳ μισθώματι» (Πράξ. ΚΗ' 30) (ὅπου καί ἔμεινε ἐπί διετίαν), καλεῖ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τήν εἰς Ρώμην ἄφιξίν του τούς «ὄντας τῶν Ἰουδαίων...» (Πράξ. ΚΗ' 17) καί ὁμιλεῖ πρὸς αὐτούς περί τοῦ Κ. ἢ Ἰ. Χριστοῦ, «...τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραήλ, δι' ἣν τήν ἄλυσιν περιεβάλλετο» (Πράξ. ΚΗ' 20). Οὗτοι ἀπαντῶντες ὅτι δέν ἔλαβον γράμματα περί αὐτοῦ καί δηλοῦντες ὡς Ἰουδαῖοι –καί μάλιστα οἱ πρόκριτοι τῶν ἐν Ρώμῃ– **ὅτι οὐδεὶς ἄλλος τῶν ἀδελφῶν Ἰουδαίων** προηγουμένως ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι περί αὐτοῦ πονηρόν, ἀξιοῦσι νά ἀκούσωσι παρά τοῦ ἰδίου τά τῆς διδασκαλίας του, **ἣν ἀποκαλοῦσιν αἵρεσιν**, γνωστοῦ ὄντος εἰς αὐτούς, ὅτι «**πανταχοῦ ἀντιλέγεται**». Ὅρισθείσης ἡμέρας, ἄρχεται τῆς διδασκαλίας «πειθῶν» τινάς ἐξ αὐτῶν..., ἐνῶ ἄλλοι «ἠπίστουν» (Πράξ. ΚΗ' 24). Ἐκ τῶν πειθόμενων δέ προδήλως καί τῶν ἄλλων προὑπαρχόντων ἀδελφῶν χριστιανῶν, πρὸς οὓς ἔγραψε τήν πρὸς Ρωμ. ἐπιστολήν του, ἰδρύει τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, ἣς ἐπίσκοπον χειροτονεῖ τόν μαθητήν του Λίνον. Πῶς λοιπόν ἦτο δυνατόν ἐν τῇ λεπτομερεστάτῃ ταύτῃ περιγραφῇ τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου καί τῆς ἐπί διετίαν ἐκεῖ παραμονῆς του, νά μή γίνῃ καί ἡ ἐλαχίστη νύξις περί τυχόν προηγουμένης ἐκεῖ μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καί τῆς ὑπάρξεως ἐν Ρώμῃ ὠργανωμένης Ἐκκλησίας, ἰδρυθείσης ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καί τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπισκόπου τῆς; Πῶς δέ καί οἱ «ὄντες», οἱ πρόκριτοι τῶν ἐν Ρώμῃ Ἰουδαίων, ἀποσιωπῶσι τήν ἐκεῖ προηγουμένην μετάβασιν τοῦ «ἀδελφοῦ»⁸ καί «διδασκάλου» τῶν Ἰουδαίων ἀποστόλου. Πέτρου, ὅλως δ' ἀντιθέτως δηλοῦντες, ὅτι «οὐδεὶς τῶν ἀδελφῶν παρεγένετο» μέχρι τότε πρὸς αὐτούς, ἀξιοῦσι παρά τοῦ ἀποστόλου Παύλου νά ἀκούσωσι τά τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας; Ἐάν ὁ ἀπόστολος Πέτρος μετέβαινε προηγου-

μένως εις Ρώμην καί ἐδίδασκε καί ἵδρυνεν Ἐκκλησίαν, ἦτο δυνατόν νά μή γνωρίζωσι τοῦτο οἱ «ὄντες» τῶν ἐκεῖ Ἰουδαίων; Καί ἦτο δυνατόν νά μή γίνῃ καί νύξις κἄν περί αὐτῆς καί τοῦ ἐπισκόπου τῆς εἰς τὰς μεταξύ αὐτῶν καί τοῦ ἀπ. Παύλου συζητήσεις;

Ἀλλά καί αἱ πρὸς Φιλιπησίους, πρὸς Κολοσσαεῖς καί πρὸς Τίτον ἐπιστολαὶ τοῦ ἀπ. Παύλου, αἱ **ἀναμφισβητήτως** γραφεῖσαι ἐν Ρώμῃ, κατὰ τό διετές διάστημα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του, ἐν αἷς οὐδεμία νύξις γίνεται περί τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἐνῶ, καί δὴ ἐν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς, γίνεται ὀνομαστικὴ μνεία τόσων ἄλλων, ἀποτελοῦσιν ἀδιαφιλονίκητον μαρ-τυρίαν, ὅτι πρὸ τοῦ ἀπ. Παύλου δέν μετέβη εἰς Ρώμην ὁ ἀπόστολος Πέτρος, οὔτε δέ καί μετ' αὐτόν καί καθ' ὃν χρόνον οὗτος παρέμεινεν ἐκεῖ. Ἐκ δέ τῆς Β' πρὸς Τιμόθεον γραφείσης, ὡς προανεπτύξαμεν, ἐν Ρώμῃ ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀποστόλου Παύλου (64-67 μ.Χ.), προσεπιβεβαιοῦται ὅτι δέν μετέβη οὗτος εἰς Ρώμην.

Καί ἄλλα ὅμως ἐξηκριβωμένα ἱστορικά γεγονότα, ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὰς μνησθείσας μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ἀποδεικνύουσιν ὡς τελείως ἀναληθεῖς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν θεολόγων τῆς Παπικῆς Κοινότητος ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος μεταβάς εἰς Ρώμην τῷ 41 μ.Χ.! παρέμεινεν ἐκεῖ συνεχῶς! , μέχρι τοῦ 66 μ.Χ., ὅτε καί ἐπὶ Νέρωνος ἐμαρτύρησεν.

Οὕτως εἶναι βεβαιωμένον ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπεστράφη τῷ 37 μ.Χ., «μετὰ τρία δέ ἔτη ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον καί ἐπέμεινε παρ' αὐτῷ ἡμέρας δέκα πέντε» (Γαλ. Α' 18). Ἡ πρώτη λοιπὸν συνάντησις τῶν δύο ἀποστόλων ἐγένετο ἐν Ἱεροσολύμοις τῷ 39 μ.Χ. Συνεχίζων ὁ ἀπ. Παῦλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ (Β' 1), βεβαιοῖ, ὅτι ἀνέβη τό δεύτερον εἰς Ἱεροσόλυμα «μετὰ δέκα τέσσαρα ἔτη», μετὰ τῶν ἀποστόλων Βαρνάβα καί Τίτου, κατὰ τὴν δευτέραν δέ ταύτην μετάβασίν του ἐγένετο καί ἡ πρώτη ἐν Ἱεροσολύμοις ἀποστολικὴ σύνοδος διὰ τὸν τρόπον τῆς εἰσδοχῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἐξ ἐθνῶν προσερχομένων (Πράξ. ΙΕ' 5-30). Ὡστε καί μετὰ δέκα τέσσαρα (14) ἔτη ἀπὸ τοῦ 39 μ.Χ., ἦτοι τῷ 53 μ.Χ., ὁ ἀπόστ. Πέτρος εὕρισκε-ται εἰς «Ἱεροσόλυμα καί λαμβάνει μέρος εἰς τὴν Α' Ἀποστολικὴν σύνοδον, κατὰ τὸν αὐτόν δέ προδήλως χρόνον δίδει τοῖς ἀποστόλοις Παύλῳ καί Βαρνάβα –μετὰ τοῦ Ἰωάννου– «δεξιᾶς κοινωνίας» καί ἀκολούθως ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἀντιόχειαν.

Τῷ 58, ὡς προείπομεν, γράφεται ἐκ Κορίνθου ἢ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή, ἐν ἣ ὁ ἀπ. Παῦλος φέρεται καλῶς γνωρίζων ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἀπόστολος εἶχε μεταβῆ μέχρι τότε εἰς Ρώμην, καί τῷ 60 μ.Χ. ἀναβαίνει

οὗτος τό τελευταῖον εἰς Ἱεροσόλυμα (Πράξ. ΚΑ΄ 17), ὅπου προφανῶς δέν εὐρίσκεται ὁ ἀπ. Πέτρος, διότι ἐπισκέπτεται μόνον τόν Ἰάκωβον, παρ' ᾧ «παραγίνονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι». Συλλαμβανόμενος ἐν Ἱεροσολύμοις ἄγεται εἰς Καισάρειαν, ὅπου παραμένει δέσμιος ἐπί διετίαν (Πράξ. ΚΔ΄ 27) καί ὅπου προδήλως γράφει τήν πρός Ἐφεσίους ἐπιστολήν καί ἐκεῖθεν μετάγεται τό πρῶτον εἰς Ρώμην, κατά τό 62 μ.Χ.

Ἦταν λοιπόν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν: α. ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος γράφων τήν Α΄ Καθολικήν ἐπιστολήν του πρός τούς ἐν διασπορᾷ ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς «Πόντου, Γαλατίας κλπ.» εἶχε γνῶσιν τῆς πρός Ἐφεσίους ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, γραφείσης περί τό 62 μ.Χ. β. ὅτι ὀλίγον πρό τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης – κατά τήν τελευταίαν μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἱεροσόλυμα – δέν εὐρίσκετο ἐκεῖ καί γ. ὅτι ἀπό τῆς συγγραφῆς τῆς πρός Ρωμαίους ἐπιστολῆς (58 μ.Χ.) καί ἀκολουθῶς τῆς πρός Ἐφεσίους (60-62 μ.Χ.) μέχρι τῆς πρώτης συνοδείᾳ μεταγωγῆς δεσμίου τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ρώμην δέν εἶχεν οὗτος οὐδόλως μεταβῆ εἰς Ρώμην (ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐν ταῖς Πράξεσι λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῆς πρώτης ἐκεῖ μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἣν προανεπτύξαμεν), δέν καθίσταται ἀναμφισβήτητον ὅτι ἀπουσιάζων ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξ Ἱεροσολύμων, κατά τήν τελευταίαν ἐκεῖ μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, εὐρίσκετο ὄντως κατά τόν αὐτόν χρόνον εἰς τήν Βαβυλῶνα τῆς Αἰγύπτου, ὅπου καί ἔγραψε τήν Α΄ Καθολικήν ἐπιστολήν του, ἐν ἧ ὀδόλως ἀνέφερε τήν Ρώμην, ἀκριβῶς διότι δέν εἶχε οὐδόλως μέχρι τότε μεταβῆ ἐκεῖ;

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ λοιπόν πασῶν τῶν μαρτυριῶν τούτων συνάγεται τό ἀμάχητον πλέον συμπέρασμα ὅτι πρό τοῦ ἀποστόλου Παύλου δέν μετέβη εἰς Ρώμην ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἐπίσης τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρός Φιλιππησίους, Κολοσσαεῖς καί Τίτον, αἵτινες ἀναντιρρήτως ἐγράφησαν ἐν Ρώμῃ κατά τό πολυετές διάστημα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του (καί ἐν αἷς οὐδεμία νύξις γίνεται περί τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, καίτοι γίνεται ὀνομαστική μνεῖα τῶσων ἄλλων ἐν τῇ πρός Κολοσσαεῖς) συνάγεται ὡσαύτως τό ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα ὅτι οὔτε κατά τό διάστημα τῆς ἐν Ρώμῃ παραμονῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου μετέβη ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε, ὡς προείπομεν, οὐδεῖς πλέον ὑπῆρχε πρός τοῦτο λόγος, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἰδρυθεῖσα ἤκμαζε, ἠγέρθη δέ μετ' ὀλίγον καί ὁ μέγας ἐπί Νέρωνος διωγμός. Τέλος, ἐκ τῆς Β΄ πρός Τιμόθεον ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, γραφείσης ἐν Ρώμῃ ὀλίγον πρό τοῦ

θανάτου του, προσεπιβεβαιουῦται, κατά τά προαναπτυχθέντα, ὅτι οὐδέποτε μετέβη ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην. Καί ἀποδεικνύονται οὕτως ὅλως ἀβάσιμοι καί ἀναληθεῖς οἱ περί τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοί τῶν θεολόγων τῆς Παπικῆς Κοινότητος, ὡς καί αἱ σχετικαί πληροφορίαί τοῦ Εὐσεβίου, τοῦ Εἰρηναίου (Λουγδούνου), τοῦ Διονυσίου Κορίνθου καί τοῦ πρεσβυτέρου Γαΐου, τὰς ὁποίας οὗτοι ἐπικαλοῦνται· διότι καί αἱ πληροφορίες αὗται προδήλως ἐστηρίχθησαν ἐπί ἀποκρύφων βιβλίων καί ἀναληθῶν πηγῶν. Περί τῶν πληροφοριῶν δέ τούτων ἐκ τῆς αὐτῆς μελέτης «περί τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος» τοῦ ἀγίου Νεκταρίου (σελ. 32-40) μεταφέρομεν τά ἑξῆς:

«Εἶδομεν ὅτι καί μέχρι τέλους τοῦ 66 μ.Χ. ὁ Παῦλος ἦν ἐν Ρώμῃ ἐλεύθερος καί ζῶν. Ἐπειδή δέ οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὁ Πέτρος, ἄρα ὁ Πέτρος δέν ἦτο ἐν Ρώμῃ...

»Ἄλλ' ὁ Πέτρος καί μετά ταῦτα δέν μετέβη εἰς Ρώμην, τούλάχιστον μέχρι τοῦ 81 ἔτους, ὡς ἐκ τῶν ιστορουμένων ὑπό τοῦ Εὐσεβίου δεικνυται, ἑαυτὸν ἀναιροῦντος.

»Ὁ Εὐσέβιος ἐν βιβλ. III κεφ. α', β', καί ἐν βιβλ. IV α' καί ἀλλαχοῦ λέγει περί Πέτρου ὅτι μετέβη εἰς Ρώμην καί ὅτι ἐχειροτόνησεν ἐκεῖ τὸν Λίνον πρῶτον ἐπίσκοπον Ρώμης, καί ἐν βιβλ. II κε', ὅτι ἐθανατώθη ἐπί Νέρωνος ἐν Ρώμῃ... Ἄλλ' ὁ αὐτός ἐν τῷ III βιβλ., κεφ. ιγ', λέγει: «Κατά τό δεύτερον ἔτος τῆς βασιλείας Τίτου, Λίνος ἐπίσκοπος τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας δύο καί δέκα ἐνιαυτοῖς τήν λειτουργίαν κατασχών, Ἀνεγκλήτῳ ταύτην παραδέδωκεν.

»Ἰδωμεν ἤδη ποίῳ ἔτει ἀντιστοιχεῖ τό δεύτερον ἔτος τῆς βασιλείας Τίτου, καθ' ὃ παρέλαβε τὸν θρόνον ὁ Ἀνεγκλητος.

»Ὁ Κλαύδιος ἐβασίλευσεν ἀπό τοῦ 40 μέχρι τοῦ 54. Ὁ Νέρων ἀπό τοῦ 54 μέχρι τοῦ 68. Ὁ Οὐεσπεσιανός ἀπό τοῦ 69 μέχρι τοῦ 79. Ὁ Τίτος ἀπό τοῦ 79 μέχρι τοῦ 81 καί πλέον 1/3 τοῦ ἔτους. Ὡστε ἀπό τοῦ 81 ἔτους, ἀφαιρουμένων 12 ἐτῶν τῆς ἐπισκοπῆς Λίνου, μένουσι 81-12= 69· ὥστε κατά τό 69-70 μ.Χ. ἐχειροτονήθη ὁ Λίνος κατά τήν ἀκριβῆ χρονολογίαν καί τήν μαρτυρίαν τοῦ Εὐσεβίου. «Ἦδη ἐρωτῶμεν· πῶς ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ Πέτρου, μαρτυρήσαντος κατά τό 66 κατά τούς Παπικούς; Πῶς δέ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ, κεφ. Δ', λέγει τά ἀντιφατικά ταῦτα «Λίνος δέ οὐ μέμνηται συνόντος ἐπί Ρώμης αὐτῷ (τῷ Παύλῳ) πρῶτος μετά Πέτρον τῆς Ρωμαίων Ἐκκλησίας τήν ἐπισκοπήν ἤδη πρότερον κληρωθεῖς δεδῆλωται»; Πῶς συμβιβάζεται «τό πρότερον κληρωθεῖς μετά Πέτρον», μέ τήν εἶδησιν, τήν ὁποίαν μᾶς δίδει μέ τά ἐννέα μόνον κεφάλαια τοῦ αὐτοῦ

βιβλίου του; Πῶς ὁ πρότερον ὑπὸ τοῦ Πέτρου κληρωθεὶς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ρώμης κατὰ τὸ 69 ἔτος; Ὡστε ὀρθῶς ὑπεστηρίξαμεν, ὅτι τὸ «μετὰ Πέτρον» ἦτο «μετὰ Παῦλον». Ἡ πληροφορία αὐτὴ τῆς χειροτονίας τοῦ Λίνου κατὰ τὸ 69-70 μ.Χ. βεβαιοῖ τὴν δευτέραν εἰς Ρώμην ἐπιδημίαν τοῦ ἀπ. Παύλου, ἴσως μετὰ τὴν εἰς Ἰσπανίαν μετάβασίν του· προσέτι μαρτυρεῖ αὐτὸν ἔτι ζῶντα· τὰ δὲ περὶ μαρτυρίου του μετὰ τοῦ ἀπ. Πέτρου κατὰ τὸ 66ον ἐπὶ Νέρωνος, ἐλέγχονται ἀνακριβῆ. Ὅτι Παῦλος ἦν καὶ οὐχὶ Πέτρος, μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῶν διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων, Βιβλ. Ξ' κεφ. ΜΕ', ἐν αἷς μόνον περὶ τοῦ ἀπ. Παύλου γίνεται λόγος, περὶ δὲ τοῦ ἀπ. Πέτρου οὐδεὶς.

»Ὁ Ἀνέγκλητος, κατὰ τὸν Εὐσέβιον, ἐπεσκόπευσε 12 ἔτη (Βιβλ. ΙΙΙ ιε'). Δωδεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς αὐτῆς ἡγεμονίας (Δομιτιανοῦ) τῶν Ρωμαίων Ἐκκλησίας· Ἀνέγκλητον ἔτεσιν ἐπισκεύσαντα δέκα δύο διαδέχεται Κλήμης.

»Κατὰ τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν ὁ Τίτος ἀπέθανεν, ὡς εἶδομεν, τὸ 81 μ.Χ. καὶ παρέλαβε τὴν ἡγεμονίαν Δομιτιανός... ὥστε προστιθεμένων 12 πρὸς τοῖς 81 ἔχομεν 93, τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐχειροτονήθη ὁ Κλήμης τρίτος διάδοχος τοῦ Ρωμαϊκοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου, καὶ ὅμως παρά τοῖς Παπικοῖς φέρεται, ὅτι **καὶ οὗτος** ὑπὸ τοῦ Πέτρου ἐχειροτονήθη!!!

»Παρ' Εὐσεβίῳ φέρεται τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα τοῦ Εἰρηναίου: «Θεμελιώσαντες οὖν καὶ οἰκοδομήσαντες οἱ μακάριοι ἀπόστολοι τὴν Ἐκκλησίαν, Λίνῳ τὴν τῆς ἐπισκοπῆς λειτουργίαν ἐνεχείρισαν» (Εὐσεβ. Βιβλ. V στ'). Ἐπίσης ἐν Κεφ. Η' τοῦ αὐτοῦ Βιβλ. φέρεται ἕτερον τοῦ Εἰρηναίου ἀπόσπασμα, τὸ ἐξῆς: «Ὁ μὲν δὴ Ματθαῖος ἐν τοῖς Ἑβραίοις τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν καὶ γραφῇ ἐξήνεγκεν Εὐαγγέλιον, τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Παύλου ἐν Ρώμῃ εὐαγγελιζομένων καὶ θεμελιούντων τὴν Ἐκκλησίαν. Μετὰ δὲ τὴν τούτων ἔξοδον Μᾶρκος, ὁ μαθητὴς καὶ ἐρμηνευτὴς Πέτρου, καὶ αὐτὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Πέτρου κηρυσσόμενα ἐγγράφως ἡμῖν παρέδωκε». Κατὰ τὰ δύο ταῦτα ἀποσπάσματα ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Εἰρηναίου μανθάνομεν ἑπτὰ τινα: i. «Ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος συνεθεμελίωσαν καὶ ὠκοδόμησαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης»· ii. ὅτι ἀμφότεροι ἐνεχείρισαν τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ρώμης τῷ Λίνῳ· iii. ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος Ἑβραῖδι διαλέκτῳ συνέγραψε τὸ Εὐαγγέλιόν του· iv. ὅτι ἔγραφε, καθ' ὃν χρόνον Πέτρος καὶ Παῦλος εὐηγγελίζοντο καὶ ὠκοδόμουν τὴν Ἐκκλησίαν Ρώμῃ· v. ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος εἶχον σύγχρονον τὴν ἔξοδον· vi. ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἐρμηνευτὴς τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ

καί vii. ὅτι ὁ Μᾶρκος συνέγραψε μετά τήν ἔξοδον τῶν ἀποστόλων τό κατ' αὐτόν Ἰ. Εὐαγγέλιον. Δεῦτε ἴδωμεν, ἐάν ταῦτα οὕτως ἔχει.

»Πρῶτον ὁ Εἰρηναῖος λέγει, ὅτι ὁ Πέτρος καί Παῦλος συνεθεμελίωσαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης· ὁ Εἰρηναῖος ἤκμασε κατά τόν δεύτερον αἰῶνα (140-202 μ.Χ.). Τήν πληροφορίαν του ταύτην ἔλαβεν ἐν Ρώμῃ πιστεύσας ὡς ἀληθῆ ἱστορίαν τόν περί Σίμωνος μάγου μῦθον, διότι γράφει, ὅτι ὄντως ἐν Ρώμῃ, πρὸς τιμὴν τοῦ Σίμωνος μάγου, ἠγέρθη ἀνδριάς διὰ τήν μαγικὴν αὐτοῦ τέχνην... Ἡ παραδοχὴ τοῦ μύθου ὡς ἱστορικῆς ἀληθείας ἐξηγεῖ τήν παραδοχὴν τῆς μεταβάσεως τοῦ Πέτρου εἰς Ρώμην ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος, διότι ἐν τῷ μύθῳ τούτῳ ἱστορεῖται ὅλη ἡ κατά τοῦ Σίμωνος μάγου ἐνέργεια τοῦ Πέτρου καί Παύλου καί ἡ εἰς Ρώμην μετάβασις τοῦ Πέτρου. Πρὸ τοῦ Εἰρηναίου ὁ Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καί μάρτυς, ἀκμάσας κατά τό ἥμισυ τοῦ δευτέρου αἰῶνος, ἐπίστευσε τόν μῦθον, πεισθεὶς εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν ἐν Ρώμῃ χριστιανῶν. Ἴδού οἱ λόγοι τοῦ Ἰουστίνου. «Σίμωνα μὲν τινα Σαμαρέα τόν ἀπὸ κώμης λεγομένης Τιτῶν, ὃς ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος διὰ τῆς τῶν ἐνεργούντων δαιμόνων τέχνης δυνάμεις ποιήσας μαγικάς ἐν τῇ πόλει ἡμῶν Βασιλίδι Ρώμῃ Θεὸς ὠνομάσθη καί ἀνδριάντι παρ' ἡμῶν ὡς Θεὸς τετίμηται· ὃς ἀνδριάς ἀνεγήγερται ἐν τῷ ποταμῷ Τίβερι μεταξύ δύο γεφυρῶν ἔχων ἐπιγραφὴν Ρωμαϊκὴν ταύτην «*Simoni deo sancto*»¹⁰. Κατὰ τὰ ψευδοκλημένεια ὁ Σίμων ὁ μάγος προεῖπεν ὅτι ἔμελλε νὰ τιμηθῆ ἐν Ρώμῃ ὡς Θεός, καί ἀνδριάς χάριν αὐτοῦ ἔμελλε νὰ στηθῆ ἐν αὐτῇ.

»Τὰ ψευδοκλημένεια καίτοι ἐφάνησαν κατά τήν ἐποχὴν ταύτην, ὁ μῦθος ὅμως τοῦ Σίμωνος μάγου καί τῶν διωγμῶν του ὑπὸ τοῦ Πέτρου εἶναι πολὺ προγενέστερος, ἐφάνη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ δευτέρου αἰῶνος. Αἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί τό ἀπολεσθὲν κήρυγμα τοῦ Πέτρου εἶναι ἔργα ἔχοντα τήν ἀρχὴν εἰς αὐτόν τόν πρῶτον αἰῶνα, ἐγένοντο δέ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων χριστιανῶν, τῶν μὴ ἀποσπασθέντων τῆς νομικῆς λατρείας, τῶν πολεμούντων τόν Παῦλον διὰ τὰς κατά τῆς νομικῆς λατρείας διδασκαλίας του, οἵτινες διὰ τήν προσήλωσίν των εἰς τήν Ἰουδαϊκὴν λατρείαν ἀπετέλεσαν τὰς αἱρέσεις τῶν Ἐβιωναίων καί Ἑσσαίων· ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπολείπεται περὶ τῆς πηγῆς, ἐξ ἧς ἦντλησαν ἀμφότεροι, ὁ τε Ἰουστῖνος καί ὁ Εἰρηναῖος· ἡ τοῦ Εἰρηναίου ἄρα πληροφορία περὶ τῆς θεμελιώσεως καί οἰκοδομήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ὑπὸ τοῦ Πέτρου καί Παύλου στερεῖται ἱστορικοῦ κύρους. Ἦδη ἐξετάσωμεν τήν ἱστορικὴν ἀλήθειαν καί τῆς δευτέρας εἰδήσεως.

»Εν τῇ δευτέρᾳ εἰδήσει λέγει, ὅτι ἀμφότεροι οἱ ἀπόστολοι Πέτρος καί Παῦλος ἐνεχείρησαν τήν λειτουργίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ρώμης τῷ Λίνῳ (ἐνῶ ἐν Βιβλ. ΙΙΙ δ΄, λέγει ὑπό τοῦ Πέτρου μόνον κατεστάθη ὁ Λίνος ἐπίσκοπος). Ἡ εἶδησις αὕτη δύναται νά διακριθῆ εἰς δύο μέρη• εἰς πόρισμα ἐσφαλμένον ἐξ ἐσφαλμένης παραδόσεως ἐξαχθέν, καί εἰς ιστορικήν ἀλήθειαν. Τό πόρισμα ἐξήχθη ἐκ τῆς ψευδοῦς τοῦ μύθου παραδόσεως· ἡ δέ τῷ Λίνῳ ἐγχείρισις τῆς ἐπισκοπῆς ὑπό τοῦ Παύλου εἶναι ιστορική ἀλήθεια.

»Ἡ τρίτη εἶδησις, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος Ἑβραῖδι διαλέκτῳ συνέγραψε, κατὰ τοσοῦτον εἶναι ἡμῖν χρήσιμος καθόσον συνδέεται μετά τῆς τετάρτης εἰδήσεως. Ἐν ταύτῃ λέγει, ὅτι ἔγραψεν ὁ Ματθαῖος, καθ' ὃν χρόνον ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος εὐηγγελίζοντο καί ὠκοδόμουν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης.

»Εἶδομεν ἤδη, ὅτι ὁ Εἰρηναῖος καλῆ τῇ πίστει δέχεται τόν μῦθον τοῦ Σίμωνος μάγου ὡς ιστορικήν ἀλήθειαν· ἐντεῦθεν δέ καί ἡ τοῦ Πέτρου ὁμόχρονος μετά τοῦ Παύλου συνεργασία ἐν Ρώμῃ, ὅπερ ἤδη ἀπεδείξαμεν ὡς ἐστερημένον κύρους ιστορικοῦ. Ἀλλά καί τό σύγχρονον τῆς συγγραφῆς τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου πόθεν δῆλον; Πῶς εἶναι σύγχρονα δύο τινά, ὧν τό ἕτερον δέν ἔσχε χρόνον;

»Τήν μαρτυρίαν τοῦ Εἰρηναίου ἐξελέγχει ἀνακριβῆ αὐτό τό κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ὅπερ μαρτυρεῖ, ὅτι ἐγράφη κατὰ τήν ἀρχήν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ 24 κεφ., στίχ. 15, ἥτοι τῷ 67 μ.Χ., ὅθεν μετά τό μαρτύριον τῶν ἀποστόλων (Πέτρου καί Παύλου). Τοῦτο μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ εἶδησις τοῦ Εἰρηναίου εἶναι ἀνακριβής, διότι ὁ κριτικός ἔλεγχος ἀποδεικνύει αὐτήν τοιαύτην, καί ὅτι δέν δυνάμεθα νά στηριχθῶμεν ἐπί τῆς μαρτυρίας ταύτης τοῦ Εἰρηναίου, ὅστις καλῆ τῇ πίστει παρέλαβεν αὐτήν.

»Ἡ δέ πέμπτη εἶδησις, ὅτι ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος σύγχρονον ἔσχον τήν ἔξοδον (ἐν Ρώμῃ), οὐδαμόθεν ἄλλοθεν μαρτυρεῖται ἢ ἐκ τῶν ἀποκρύφων πηγῶν, τῶν στερουμένων κύρους· διότι καί ἡ τοῦ Διονυσίου Κορίνθου, ἀκμάσαντος κατὰ τό 170 σ.ἔ. μαρτυρία, γράφοντος πρὸς τόν ἐπίσκοπον Ρώμης, «ὅτι τήν ὑπό Πέτρου καί Παύλου φυτεῖαν γεννηθεῖσαν Ρωμαίων τε καί Κορινθίων συνεκεράσατε· καί γάρ ἄμφω καί εἰς τήν ἡμετέραν Κόρινθον φυτεύσαντες ἡμᾶς ὁμοίως ἐδίδαξαν, ὁμοίως δέ καί εἰς τήν Ἰταλίαν ὁμόσε διδάξαντες ἐμαρτύρησαν κατὰ τόν αὐτόν καιρόν» στερεῖται κύρους· διότι ἐκ τῶν αὐτῶν ἠντλήθη πηγῶν.

»Εάν αὕτη ἔχη ἀλήθειάν τινα, αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῇ εἰδήσει, ὅτι ὁ Πέτρος ὡς καὶ ὁ Παῦλος, ἐκήρυξαν ἐν Κορίνθῳ, ὅπερ μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους Α΄ ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου, ἐλέγχοντος τοὺς Κορινθίους διὰ τὰς ἔριδας τὰς μεταξύ των, ὅτι ἕκαστος ἔλεγεν «ἐγὼ μὲν εἶμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ» (Α΄ Κορ. Α΄ 12). Περί τοῦ κηρύγματος ὅμως τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ οὐδὲν προσθέτει· ἀλλ' ἐάν οἱ τῆς Ρώμης θεολόγοι φρονῶσι τὰ ἐναντία, τότε ἀποδότωσαν τὰ πρωτεῖα καὶ πρεσβεῖα τῇ Ἐκκλησίᾳ Κορίνθου· διότι θά εἶναι ἄπορον ἢ μὲν πρεσβυτέρα νὰ στερηῆται, ἢ δὲ νεωτέρα νὰ κατακαυχᾶται.

»Ἐπίσης καὶ ἡ τοῦ πρεσβυτέρου Γαΐου μαρτυρία, ἀκμάσαντος κατὰ τό σ.ἔ. 200 (παρ. Εὐσεβ. β΄ 25) καὶ γράφοντος πρὸς Πρόκλον περί τῶν τροπαίων, ἦτοι τάφων τῶν ἀποστόλων ἐν Ρώμῃ, ἐρχομένη μετὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Εἰρηναίου καὶ τοῦ Ἰουστίνου, μηδὲν περί τροπαίων ιστορουντων, καὶ μετὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ψευδοκλημεντείων, τῶν συνταχθέντων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν φιλοδόξων ἀρχῶν τῶν Παπῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχη κῦρος· διότι οἱ τὰ **ψευδοκλημέντεια γράψαντες**, καὶ τρόπαια ἀποστόλων ἠδύναντο νὰ ιδρύσωσι· ἄλλως τε ὑπῆρχον τὰ τρόπαια τοῦ Παύλου (αἱ ἀλύσεις), ἅτινα ἠδύναντο νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἀποστόλους· ὥστε οὐδὲν προσθέτει ἢ τοῦ Γαΐου μαρτυρία διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῶν τροπαίων τῶν ἀποστόλων.

»Ὁ Γαῖος λέγων τὰ τρόπαια τῶν ἱδρυσάντων τὴν ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίαν, πόθεν δῆλον, ὅτι ἐννοεῖ τὸν Πέτρον; Τοῦτο εἶναι τό ἐν τῇ λογικῇ καλούμενον *relitio principii*. Ἀνάγκη νὰ ἦτο ἤδη ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας ὑπῆρξε καὶ ὁ Πέτρος, διὰ νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ Γαῖος μνημονεύει τὴν ἐν Ρώμῃ ὑπαρξιν τροπαίου, τούτέστι τάφου τοῦ Πέτρου. Τίνας λοιπὸν ἐννοεῖ θεμελιωτὰς τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας; Τὸν Παῦλον καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Διότι ἀπόστολοι δὲν ἐκαλοῦντο μόνον οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεργάται καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτῶν. Οὕτως ὁ Λουκᾶς καλεῖ τὸν Βαρνάβαν ἀπόστολον· ὁ Παῦλος καλεῖ πολλάκις ἀποστόλους τὸν Τίτον, τὸν Τιμόθεον, τὸν Σίλαν· ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς καλεῖ ἀπόστολον Κλήμεντα τὸν Ρώμης, σύγχρονον τοῦ Γαΐου. Ἀλλὰ τό σπουδαῖον ἐπιχείρημα κατὰ τῆς γνώμης τῶν ἀντιφρονούντων εἶναι τὰ παρά τοῦ Γαΐου λεγόμενα περί τροπαίων τῶν ἀποστόλων ἐν Ρώμῃ, ἅτινα εἶναι ἀδύνατον νὰ εἶναι ἀληθῆ, διότι ἀντικρυσ ἀντιμάχονται πρὸς τὰ πράγματα. Ὁ Γαῖος μνημονεύει «τρόπαια ἀποστόλων», τὰ ὅποια δύναται πᾶς τις νὰ ἴδῃ παρά τῷ Βατικανῷ ἢ παρά τὴν Ὡστίαν ὁδόν, τουτέστιν εἰς τόπους περιφανεῖς. Ἀλλ' ἦτο τοῦτο δυ-

νατόν, καθ' ὃν χρόνον οἱ Χριστιανοί διά νά σωθῶσιν ἔπρεπε νά εἶναι κεκρυμμένοι;

»Ἐάν ὑπῆρχον τῷ ὄντι οἱ τάφοι, ὡς μνημονεύει ὁ Γάϊος, θά κατεσκευάσθησαν τόν δεύτερον αἰῶνα, τουτέστιν ἐπί Τραϊνοῦ ἢ ἐπί Ἀδριανοῦ, διότι μόνον τότε οἱ χριστιανοί ἀπήλαυσαν ἐλευθερίας τινός. Ἀλλά τότε διατί ὁ Παῦλος ὁ Σαμοσατεύς, ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, γράψας περί τό 260, οὐδέν περί τοῦ πράγματος ἀναφέρει; Διατί ὁ Ἀμμώνιος ὁ Ἀλεξανδρεύς, ὁ περί τό 250 συγγράψας τήν τῶν Εὐαγγελίων ἐρμηνείαν, οὐδέν μνημονεύει; Διατί ὁ Μινούκιος (213), ὁ Φῆλιξ ἐν τῷ περί θρησκείας διαλόγῳ αὐτοῦ οὐδέν ἔγραψεν; Ὁμοίως ὁ Λουκιανός, ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ πρεσβύτερος, καί Διονύσιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, γράψαντες περί τό 240, οὐδέν μνημονεύουσι;

»Ἡ τοῦ Ὠριγένους μαρτυρία περί τοῦ θανάτου τοῦ Παύλου ἐν Ρώμῃ ἐπί Νέρωνος ἀναιρεῖται ὑπό τοῦ Κλήμεντος Ρώμης, ιστοροῦντος, ὅτι ὁ Παῦλος «ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών καί μαρτυρήσας ἐπί τῶν ἡγουμένων ἀπηλλάγη», ὅπερ καί ὡς ἀόριστον ἐάν νοηθῆ καί μή ἀκριβῶς δηλοῦν ὡς τόπον μαρτυρίου τήν Ἰσπανίαν, δέν ἐννοεῖ ὅμως καί τήν Ρώμην διά τήν ἀοριστίαν.

»Οὐδέ τοῦ Εὐσεβίου ἡ μαρτυρία, ιστοροῦντος, κατά τά προαναπτυχθέντα, τόν θάνατον τῶν δύο ἀποστόλων ἐν Ρώμῃ, ἔχει κῦρός τι, διότι καί οὗτος, ὡς προελέχθη, ἐν πολλοῖς ἀντιφάσκει καί τάς εἰδήσεις ἠντλησεν ἐκ τεθολωμένων πηγῶν. Ἀπόδειξις, ὅτι ἀναφέρει ὡς ιστορικὴν ἀλήθειαν τόν μῦθον τοῦ Σίμωνος μάγου, ἐνῶ ἀναφέρει καί τήν εἶδησιν περί τοῦ θανάτου τῶν δύο ἀποστόλων, καί ἀβασανίστως δέχεται πᾶσαν παράδοσιν ἢ εἶδησιν ὡς ιστορικὴν ἀλήθειαν...

»Ἡ ἕκτη εἶδησις, ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἐρμηνευτής Πέτρου ἐν Ρώμῃ, ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτῶν τῶν ἁγίων Γραφῶν. Ὁ Μᾶρκος δυνατόν νά ὑπῆρξεν ἐρμηνευτής τοῦ Πέτρου, ἀλλ' οὐχί ἐν Ρώμῃ· πολύ πιθανόν ἐν Αἰγύπτῳ, διότι ἐν Αἰγύπτῳ ὠμιλοῦντο ἡ Κοπτική, ἡ Ἑλληνική καί ἡ Λατινική γλῶσσα. Ἐν Ρώμῃ δέν ἦτο δυνατόν, α) διότι ὁ Πέτρος δέν μετέβη εἰς Ρώμην, καί β) διότι, ὡς εἶδομεν, ὁ Μᾶρκος μέχρι μέν τό 62 πρός 63 ἦτο ἐν Αἰγύπτῳ σὺν τῷ Πέτρῳ, ἀπό δέ τοῦ χρόνου τούτου ἀναφέρεται εἰς τάς ἐπιστολάς τοῦ Παύλου, ὡς εἶδομεν, ὡς συνεργός αὐτοῦ, ἐν αἷς οὐδεμία γίνεται μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ Πέτρου· ὥστε καί αὕτη ἡ εἶδησις τοῦ Εἰρηναίου στερεῖται τοῦ κύρους τοῦ ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν Γραφῶν καί ὡς ὑπ' αὐτῶν ἀθετουμένη πίπτει. Ἡ εἶδησις αὕτη ἐν φαίνεται ὅτι ἐνέχει τό ἀληθές· ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἐρμηνευτής τοῦ Πέτρου.

Ἐπειδὴ δὲ δέν ἐγένετο ἐν Ρώμῃ, πιθανόν ὅτι ἐγένετο ἐν Αἰγύπτῳ, καί τότε ὑποστηρίζεται ἡ γνώμη ἡμῶν περί τοῦ τόπου τῆς συγγραφῆς τῆς Α΄ Καθολικῆς ἐπιστολῆς.

»Ἡ δὲ ἐβδόμη εἶδησις, ὅτι μετὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἀποστόλων ὁ Μᾶρκος μετέδωκε τό κατ' αὐτόν Εὐαγγέλιον γραπτῶς, οὐδόλως ὑποστηρίζει τὴν εἶδησιν καί ὅτι ἔγραψεν ἐν Ρώμῃ καί ὅτι μάλιστα «ἐκύρωσε τὴν γραφήν ὁ ἀπ. Πέτρος», ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐσέβιος ἐν Βιβλ. II κεφ. ιε΄, ἀλλὰ καί ταῦτα στεροῦνται κύρους, διότι ἡ κριτικὴ ἔρευνα ἐξελέγχει αὐτὰ ἀνακριβῆ καί πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀντιμαχόμενα· Ἰδού δὲ ἡ ἀπόδειξις:

Τὸ Εὐαγγέλιον τό κατὰ Ματθαῖον μετεφράσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ δὲ τῆς συγκρίσεως τῶν τριῶν Εὐαγγελίων, ἥτοι τῆς μεταφράσεως τοῦ κατὰ Ματθαῖον, τοῦ κατὰ Λουκᾶν καί τοῦ κατὰ Μᾶρκον, δείκνυται, ὅτι καί ὁ Λουκᾶς καί ὁ Μᾶρκος γράφοντες εἶχον τὴν μετάφρασιν ταύτην ὑπ' ὄψει· διότι 42 περικοπαί τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Μάρκου καί τοῦ Λουκᾶ εἶναι καθ' ὅλα ὅμοιαι πρὸς τὰς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου· ἐπομένως ὁ Μᾶρκος ἔγραψεν πολὺ ὕστερον. Πολὺ πιθανόν, καί ἴσως βέβαιον, ὅτι ἔγραψεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου ὡς ἐρμηνευτὴς τοῦ Πέτρου ἐχρημάτισε καί τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηρυσσόμενα ἐγγράφως τοῖς πιστεύουσι παρέδωκε· ὥστε ἡ τοῦ Εἰρηναίου μαρτυρία, τσαῦτα ἔχουσα τὰ τρωτά, δέν δύναται νά χρησιμεύσῃ ὡς θεμέλιον διὰ νά οἰκοδομηθῇ τό πρωτεῖον τοῦ Πάπα. Τό αὐτό κῦρος ἔχουσι πᾶσαι αἱ προμνημονευθεῖσαι μαρτυρίαι. Ὡστε ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδαμῶθεν ἀποδεικνύεται, ὅτι μετέβη εἰς Ρώμην, ἢ ὅτι ἐκήρυξεν ἐν Ρώμῃ, ἢ ὅτι ἀπέθανεν ἐν Ρώμῃ. Μάλιστα ὅλως τάναντία μαρτυροῦνται ὑπό τε τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς καί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας»¹¹.

Ἐκ τῆς λεπτομεροῦς καί ἀναλυτικῆς ταύτης κριτικῆς τῶν πληροφοριῶν τοῦ Εἰρηναίου (Λουγδούνου), τοῦ Διονυσίου Κορίνθου, τοῦ πρεσβυτέρου Γαΐου, τοῦ Ὠριγένους καί ἐν συνεχείᾳ τοῦ Εὐσεβίου περί μεταβάσεως καί τοῦ ἀποστόλου Πέτρου εἰς Ρώμην καί τῆς ιδρύσεως ὑπ' αὐτοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ἀποδεικνύεται, φρονοῦμεν, πλήρως ὅτι ὄντως αἱ πληροφορίες αὗται ἐπὶ ἀναληθῶν παραδόσεων καί πηγῶν ἐστηρίχθησαν, προδήλως ἄλλως τε πρὸς τὰς σαφεῖς ἀντιθέτους μαρτυρίας τῆς Γραφῆς καί τῆς Ἱστορίας ἀντικείμεναι¹². Τὰς ἀναληθεῖς ταύτας πηγὰς καί παραδόσεις πολὺ ἐγκαίρως, προφανῶς, ὡς ἐκ τῶν «ψευδοκλημεντείων» (μέ τὰ ὁποῖα καί ἐν τῇ συνεχείᾳ θά ἀσχοληθῶμεν) συνάγεται, ἐπενόησε καί κατὰ τὰ τέλη τοῦ Β΄ αἰῶνος ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν ὁ Παπισμὸς, **ἔκτοτε διανοη-**

Θεῖς νά ὑποκαταστήσῃ τό κοσμικόν **«imperium»** καί τό «Pontifex maximus» τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατορῶν διά τοῦ **πνευματικοῦ** τοιούτου ὡς δῆθεν χριστιανικοῦ. Καί ἦτο ὅλως φυσικόν, ὑπό τό κράτος τῶν ἐν γένει πνευματικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τῶν δυσχερειῶν τῆς πνευματικῆς μεταξύ τῶν μεγάλων καί ἀπομεμακρυσμένων ἀπ' ἀλλήλων πόλεων ἐπικοινωνίας καί τῆς ἐλλείψεως μέσων ἐλέγχου τῆς γνησιότητος τῶν ἐπί περγαμηνῶν τότε κυκλοφορούντων συγγραμμάτων, νά μή εἶναι δυνατός ὁ προσήκων ἄμεσος ἔλεγχος τῶν σχετικῶν παραδόσεων καί πηγῶν.

Ἀλλά καί ἂν παρά πάντα ταῦτα ἐγίνετο δεκτόν ὅτι μετά τόν ἀπόστολον Παῦλον ἢ καί πρό αὐτοῦ ἀκόμη μετέβη καί ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην (καίτοι ἡ δευτέρα ἐκδοχή ἀποκλείεται κατά τά προεκτεθέντα) καί ὅτι μετά τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἢ καί πρό αὐτοῦ, ἵδρυσε τήν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, καί πάλιν ὁ Παπισμός οὐδέν ἐπιχείρημα θά ἠδύνατο νά πορισθῇ διά τήν δικαιολόγησιν καί θεμελίωσιν τοῦ ἐπί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας «πρωτείου» του διότι, ὡς προαπεδείξαμεν, οὐδέν τοιοῦτον «πρωτεῖον» εἶχεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Καί ἡ ἐνδεχομένη ὅθεν ὑπ' αὐτοῦ ἵδρυσις τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης, ἀλλά καί ὁ τυχόν θάνατός του ἐν Ρώμῃ δέν ἦτο δυνατόν νά μεταδώσωσιν εἰς τόν ἐπίσκοπον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ἰδιαιτέραν τινά ἐξουσίαν ἢ δικαιοδοσίαν ἐπί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας. Πολύ ὀρθῶς δέ καί ὡς πρός τοῦτο ὁ ἀοίδιμος Ἀρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας Λέων τονίζει ἐν ἀρχῇ τῆς ἐν τοῖς προηγουμένοις μνημονευθείσης ἐπιστολῆς του καί τά ἐξῆς:

«Εἰ ἡ Ρώμη, ὅτι ἐδέξατο τόν κορυφαῖον ἐπίσκοπον, πρώτη, ἢ Ἀντιόχεια μᾶλλον ἔχει τό πρωτεῖον· καί γάρ πρό τῆς Ρώμης ὁ ἀπ. Πέτρος ἐπεσκόπησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἔτι, εἰ διά τόν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων ἡ Ρώμη... τόν μαρτυρικόν... τελειώσαντα δρόμον, πολλῶν δικαιότερον **τά Ἱεροσόλυμα** τῆς Ρώμης πρωτεύειν. Ἔτι εἰ ἀπό τῆς προσώπων ποιότητος τό πρωτεῖον τοῖς θρόνοις περίεστι, πῶς οὐ λαμπρῶς κατά πάντων **τά Ἱεροσόλυμα** τό κράτος ἔξει; Αὐτός γάρ ὁ καί Πέτρου καί ἡμῶν ἀπάντων κοινός πλάστης καί δεσπότης, ὁ πρῶτος καί Μέγας Ἀρχιερεὺς, ἡ πηγὴ πάσης ζωῆς καί Ἀρχιερατικῆς τάξεως, ἐν αὐτοῖς... καί τήν διατριβὴν ἔσχε καί ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ Κόσμου σωτηρίας ἐκὼν ἱεράτευσε. Ἔτι, εἰ διά τόν κορυφαῖον ἡ Ρώμη ζητεῖ τό πρωτεῖον, δι' Ἀνδρέαν τόν πρωτόκλητον καί γενέσει πρότερον ἀδελφόν, τό Βυζάντιον πρῶτον...».

Παραπομπές.

1. Πρβλ. καί + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Ἐκκλ. Ἱστορία, σελ. 10-15.

2. Ἡ Α' καθολ. ἐπιστολή τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐγράφη, κατά τήν ὁμολογίαν πάντων σχεδόν τῶν ἐρευνητῶν, μετά τήν πρός Ἐφεσίους ἐπιστολήν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἣν προφανῶς εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἐκ τούτου δέ αἱ πολλάί τῶν ἐπιστολῶν τούτων ὁμοιότητες. Δεδομένου λοιπόν ὅτι ἡ πρός Ἐφεσίους ἐπιστολή ἐγράφη μεταξύ τοῦ 60-62 μ.Χ. ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, προφανῶς τῆς Καισαρείας [Πράξ. ΚΔ' 27], ἄρα ἡ Α' καθολική τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐγράφη ἀργότερον, ἐν Βαβυλῶνι τῆς Αἰγύπτου, καί δέν ἀπευθύνεται αὕτη καί πρός τοὺς χριστιανούς τῆς Ρώμης, διότι ἀκριβῶς μέχρι τότε δέν εἶχε μεταβῆ ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐκεῖ, ἡ ἐπινόησις δέ θεολόγων τινῶν τῆς Παπικῆς Κοινότητος, ὅτι γράφων ὁ ἀπόστολος Πέτρος «Βαβυλῶνα» ἠννόει ἀλληγορικῶς τήν Ρώμην, εἶναι ἀναξία καί ἀνασκευῆς. Διότι οὐδεὶς λόγος συνέτρεχε νά προσφύγη οὗτος εἰς τοιαύτην ἀλληγορίαν, ὑπαρχούσης, ὡς προείπομεν, Βαβυλῶνος, μέ ἀνθοῦσαν μάλιστα Ἰουδαϊκὴν παροικίαν. Ἡ ἀναφορά εἰς ἄλλην Βαβυλῶνα με ἀλληγορικὴν ἔννοιαν προφανῶς θά ἐδημιούργει σύγχυσιν.

3. Π. Τρεμπέλα, Ἑρμην. τῶν ἐπιστ. τοῦ ἀποστόλου Παύλου, σελ. 624 καί τοῦ ἰδίου «Δογματική...», τόμ. Β', σελ. 397.

4. Ὁ ἅγιος πατήρ ὀνομάζει ἐπίσης τοὺς «κορυφαίους» ἀποστόλους ἀπλῶς «στύλους» τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως καί ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος.

5. Π. Τρεμπέλα, «Ἑρμην. τῶν Ἐπιστ. τοῦ ἀποστόλου Παύλου, σ. 624. «...Τό ὅτι δέ –ὁ ἀπόστολος Παῦλος– ἐπεχείρησε μετά τήν ἀπόλυσίν του ἐκ τῆς πρώτης φυλακίσεώς του [ἐν Ρώμῃ] καί τετάρτην περιοδείαν..., εὐρίσκειται μὲν σύμφωνον καί πρός ὑπαινιγμόν τοῦ Κλήμεντος Ρώμης [Α' Κορ. 5 «ἐπὶ τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών»], ἀποτελεῖ δέ τήν μόνην φυσικὴν ἐξήγησιν τῆς ἐν τῷ κανόνι τοῦ Moratori ἀπαντώσης φράσεως «profectionem Pauli ab urbe ad Spaniam», τῶν δύο τούτων μαρτυριῶν ὑποδηλουσῶν πιθανώτατα καί τήν πρός τὰ μέρη τῆς Σπανίας μετάβασιν τοῦ Παύλου κατά τόν ἐν τῇ πρός Ρωμ. ἐκφρασθέντα πόθον... ὡς χρόνος τῆς ὁδοιπορίας ταύτης καθορίζεται ὑπὸ τῶν νεωτέρων τό μεταξύ τῶν ἐτῶν 64-67 μ.Χ. χρονικόν διάστημα, τοῦ ἔτους 67 θεωρουμένου ὑπὸ τούτων ὡς ἔτους μαρτυρίου τοῦ Παύλου».

6. Π. Τρεμπέλα, Ἑρμην. τῆς πρός Ρωμ. ἐπιστολῆς, σελ. 10-11 καί + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 313.

7. Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 10.

8. Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει τούς «ὄντας» τῶν ἐν Ρώμῃ Ἰουδαίων «ἀδελφούς» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς φυλετικῆς ἀδελφωσύνης.

9. Πρβλ. + Π. Τρεμπέλα, ὑπομν. εἰς τὰς ἐπιστ. τοῦ Παύλου, σελ. 433-434, ἀποκλίνοντος ὑπὲρ τῆς γνώμης πολλῶν ἐρμηνευτῶν, ὅτι ἡ πρὸς Ἐφεσ. ἐπιστολή ἐγράφη εἰς Ρώμην, ἅμα τῇ ἐκεῖ ἀφίξει τοῦ ἀποστόλου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν γνώμην ἄλλων φρονούντων, ὅτι ἐγράφη ἐν Καισαρείᾳ κατὰ τὴν ἐκεῖ διετῆ ἐν «δεσμοτηρίῳ» φυλάκισίν του. Συμφωνοῦντες μετὰ τῶν δευτέρων, διότι ἐν Ρώμῃ ὁ ἀπόστολος δὲν ἐκρατήθη ἐν «δεσμοτηρίῳ» κατὰ τὴν πρώτην «συνοδείᾳ» μετάβασίν του, ἀλλὰ τῷ ἐπετράπη νὰ παραμείνῃ «ἐν ἰδίῳ μισθώματι» [Πράξ. ΚΗ' 30], θὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι, εἴτε ἐν Καισαρείᾳ, εἴτε ἐν Ρώμῃ ἐγράφη ἡ ἐπιστολή αὐτή, ἀποτελεῖ πάντως ἀμάχητον μαρτυρίαν, ὅτι, ἐφόσον ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε ταύτην ὑπ' ὄψιν του, ὅταν ἔγραφε τὴν Α' Καθολ. ἐπιστολήν του, ἄρα ἔγραψε ταύτην ὅπωςδὴποτε μετὰ τὴν πρώτην μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ρώμην. Τὸ ἐνδεχόμενον τῆς μεταβάσεώς του κατὰ τὸ ἐνδιάμεσον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς τυχόν ἐν Καισαρείᾳ συγγραφῆς τῆς πρὸς Ἐφεσ. ἐπιστολῆς μέχρι τῆς εἰς Ρώμην πρώτης μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀποκλείεται ὡσαύτως ἀπολύτως, ὡς προανεπτύξαμεν, ἐκ τῆς ἐν ταῖς Πράξεσι [ΚΗ' 15-31] λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῆς μεταβάσεως ταύτης. Ἐάν δέ γίνῃ δεκτόν, ὅτι καί ἡ πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή ἐγράφη ἐκ Ρώμης, τότε προσεπιβεβαιοῦται περισσό-τερον οὐ μόνον ἡ μὴ μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου εἰς Ρώμην πρό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀλλὰ καί ἡ μετ' αὐτόν καί δὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του. Διότι ἀποκλείουσιν τοῦτο καί αἱ λοιπαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου αἱ γραφεῖσαι ἐν Ρώμῃ, ἐν αἷς, καί κατὰ τὰ προλεχθέντα, δὲν μνημονεύεται ὁ ἀπόστολος Πέτρος παντελῶς.

10. Ἔργα Ἰουστίνου ἐκδ. Otto, Ἀπολ. κεφ. 26-56. Κατὰ τὸ ἔτος 1574 ἀνεκαλύφθη ἐν Ρώμῃ ἡ ἐπιγραφή αὕτη «Semoni Sancto deo Fidiu...», ἥτοι «τῷ Σίμωνι Σάγκῳ θεῷ τῶν Σαβίνων». Ἡ ἐπιγραφή αὕτη κατὰ-δεικνύει, ὅτι ὁ ἀνδριὰς ἦν ἀφιερωμένος οὐχὶ τῷ Σίμωνι μάγῳ, ἀλλὰ τῷ Σίμωνι Σάγκῳ, θεῷ τῶν Σαβίνων. Οἱ δὲ ἐν Ρώμῃ χριστιανοὶ διὰ τὴν διπλὴν προφορὰν τοῦ Simonι καὶ Sancto, διότι ἐπροφέρετο καὶ Simonι Sancto, ὑπεστήριζον τὸν μῦθον καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ μύθου στηριζομένην πορείαν τοῦ Πέτρου εἰς Ρώμην, δεικνύοντες τὸν ἀνδριάντα. Ἄλλ' ἤδη πλέον τὸ στήριγμα κατέπεσε καί μετ' αὐτοῦ ὁ μῦθος καί ἡ παράδοσις.

11. Πρβλ. + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 326. « ... Καί Λατῖνοι θεολόγοι τῆς περιωπῆς τοῦ L. Duchense ἀμφιβάλλουσι ἢ μᾶλλον δέν πιστεύουσι, ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐπεσκόπευσεν ἐν Ρώμῃ»· καί αὐτόθι ὑπ. 1. «L. Duchense, Histoire ancienne de l' Eglise, Paris I, 58».

12. Τό σχετικόν ὡσαύτως χωρίον τοῦ Τερτυλλιανοῦ, ὅτι ὁ ἀπόστ. Πέτρος ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Ρώμης τόν Κλήμεντα, ἀποδεικνύεται προδήλως παρεφθαρμένον ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Κλήμης ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος περί τό 88 ἔτος, ἦτοι εἴκοσι τούλάχιστον ἔτη μετά τόν θάνατον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. (Πρβλ. + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπα-δο-πούλου, μν. ἔργ., σελ. 11). Ἀλλά καί ἐάν γίνῃ δεκτόν ὅτι ὁ Κλήμης ἐχειροτονήθη ὄντως ὑπό τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἐφόσον ὁ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης Λίνος ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἄρα εἶναι ὄλως πρόδηλον, ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆρξεν ὁ ἰδρυτής τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, χειροτονήσας καί τόν πρῶτον ἐπίσκοπον αὐτῆς. Διά τās χειροτονίας δέ ταύτας καί εἰς τās «Διαταγὰς τῶν Ἀποστόλων» (Β.Ε.Π. τομ. Β', σελ. 136-137) ἀναφέρονται τά ἐξῆς: «...Τῆς δέ Ρωμαίων Ἐκκλησίας Λίνος μὲν ὁ Κλαυδίας πρῶτος ὑπό Παύλου, Κλήμης δέ, μετά τόν Λίνου θάνατον, ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου δεύτερος κεχειροτόνηται».

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
+ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Πηγή : <https://impantokratoros.gr>